

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI
DREJTORIA E ÇËSHTJEVE PROCEDURALE LIGJORE DHE MARRËDHENIEVE ME JASHTË

Nr. 295 Prot.

Tiranë, më 10 / 03 / 2014

Lënda : Dërgohen rekomandime për ndryshime në Ligjin Nr. 7895, datë 27.01.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

Drejtuar : Z. Nasip NAÇO
MINISTËR I DREJTËSISË

TIRANË

I nderuar zoti Ministër !

Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi (KMD) në përmbushje të qëllimit të ligjit nr. 10 221 datë 04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi” për të garantuar të drejtën e çdo personi për barazi përpara ligjit, mbrojtje të barabartë nga ligji dhe mbrojtje efektive nga diskriminimi dhe çdo formë sjellje që nxit diskriminimin dhe bazuar në kompetencën që i jepet në bazë të 32, pika 1, shkronja “ë”, të ligjit Nr. 10 221 datë 04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, rekomandon këto ndryshime në Ligjin Nr. 7895, datë 27.01.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, të cilat synojnë zbatimin e parimit të barazisë dhe mbrojtjen nga diskriminimi për shkak të orientimit seksual dhe identitetit gjinor.

1. Me shkresën nr. 175 prot, datë 07.03.2013, kemi dërguar disa rekomandime për ndryshime në dispozitat e Kodit Penal të cilat synonin mbrojtjen nga diskriminimi për shkak të orientimit seksual dhe identitetit gjinor. Këto rekomandime njëkohësisht synonin të adresonin edhe angazhimet e marra nga shteti shqiptar në kuadër të Rekomandimit CM/Rek (2010)5 të

Adresa: Rruga Sami Frashri, Nr. 10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al

Komitetit të Ministrave për shtetet anëtare për masat për luftën kundër diskriminimit për shkak të orientimit seksual ose identitetit gjinor, të miratuar nga Komiteti i Këshillit të Ministrave të Këshillit të Evropës më 31 mars 2010 në takimin e 1081-të. Duke i vlerësuar si të rëndësishme ndryshimet e rekomanduara, po Ju ridërgojmë propozimet që kemi dërguar me shkresën nr. 175 prot, datë 07.03.2013 të cilat nuk kanë gjetur pasqyrim në ndryshimet që i janë bërë Kodit Penal gjatë vitit 2013. Këto rekomandime konsistojnë në sa më poshtë vijon:

- a) Për të adresuar parashikimet e bëra në Rekomandimin CM/Rec (2010) dhe për të garantuar të drejtën për siguri dhe mbrojtje nga dhuna të personave për shkak të orinetimit seksual apo identitetit gjinor të tyre, propozojmë që : **pas nenit 84/a të Kodit Penal, të shtohet një nen tjetër me qëllim parashikimin si figurë të veçantë vepre penale të kanosjes për shkak të orientimit seksual dhe identitetit gjinor të personit.**
- b) Për të adresuar parashikimet që bëhen në pjesën e I-rë të Rekomandimit CM/Rec (2010), gërma “B” “*Fjalimet e urrejtjes*”, ku parashikohet se : “*Shtetet anëtare marrin masat e nevojshme për të luftuar të gjitha format e shprehjes të cilat mund të kuptohen në mënyrë të arsyeshme se prodhojnë efektin e nxitjes, shpërndarjes ose promovimit të urrejtjes ose formave të tjera të diskriminimit kundër lesbikëve, homoseksualëve, biseksualëve dhe transeksualëve, duke përfshirë median dhe internetin*”, propozojmë që : **të riformulohen ose të shtohen nene të reja pas nenit 119/a “Shpërndarja e materialeve raciste ose ksenofobike nëpërmjet sistemit kompjuterik” dhe nenit 119/b “Fyerja me motive racizmi ose ksenofomie nëpërmjet sistemit kompjuterik” në mënyrë që të kriminalizohet shpërndarja e materialeve homofobike nëpërmjet sistemit kompjuterik dhe fyerja nëpërmjet sistemit kompjuterik për shkak të orientimit seksual dhe identitetit gjinor të personit.** Ekspertët e BE-së kanë theksuar gjithashtu nevojën e kryerjes së këtyre ndryshimeve dhe kanë rekomanduar që realizimi i tyre të përfshihet në Udhëzuesin për Prioritetin 5.
- c) Ashtu siç kemi theksuar dhe më lart Rekomandimi, kërkon me forcën ndalimin dhe dënimin publikisht të “*gjuhës së urrejtjes*” për shkak të orientimit seksual dhe identitetit gjinor. Ligji “*Për mbrojtjen nga diskriminimi*” e parashikon në nenin 1 të tij, **identitetin gjinor** si shkak të mbrojtur për të cilin ofron mbrojtje. Në ndryshimet që i janë bërë Kodit Penal në vitin 2013, dhe konkretisht ndryshimet në nenin 265, ky nen është riformuluar duke kriminalizuar nxitjen e urrejtjes dhe grindjeve vetëm për shkak të orientimit seksual,

Adresa: Rruga Sami Frashri, Nr. 10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al

duke përjashtuar këtu identitetin gjinor. **Propozojmë që neni 265 “Nxitja e urrejtjes ose grindjeve”, të riformulohet për të kriminalizuar edhe nxitjen e urrejtjes për shkak të identitetit gjinor.**

2. Përveç sa më sipër, që janë rekomandime të cilat KMD i ka dërguar edhe gjatë vitit 2013 por që nuk gjetën pasqyrim në ndryshimet që pësoi Kodi Penal, **rekomandojmë gjithashtu heqjen e termit “marrëdhënie homoseksuale”** që përmendet si në titull ashtu edhe në përmbajtje të neneve 100 deri 107 të Kodit Penal, Seksioni VI, ku parashikohen krimet seksuale.

Homoseksualizmi është dekriminalizuar në vitin 2001, me ndryshimet që i janë bërë Kodit Penal, sipas ligjit Ligjit Nr. 8733, datë 24.01.2001. Por, paralelisht me këtë ligj është shtuar në përmbajtjet e neneve 100, 101, 103, 104, 105, 106 dhe 107 të Kodit Penal shprehja **“marrëdhënie homoseksuale”**, si dhe është shtuar neni 102/a *“Marrëdhëniet homoseksuale me dhunë me të rritur”*.

Termi **“Marrëdhënie seksuale”** përfshin si marrëdhëniet seksuale midis individëve të të njëjtës gjini ashtu edhe atyre të gjinive të ndryshme. Për këtë arsye marrëdhënia juridike apo vlera shoqërore që kërkohet të mbrohet nga legjislacioni penal nëpërmjet këtyre veprave penale, garantohet më së miri pa referuar në përmbajtjen e neneve të mësipërme termin **“marrëdhënie homoseksuale”**.

Sa më sipër me qëllim eliminimin e përdorimit të një gjuhe të papërshtatshme, me konotacion negativ dhe paragjykses, rekomandojmë:

- a) **Të hiqen nga titulli i nenit 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107 të Kodit Penal fjalët “ose homoseksuale”;**
- b) **Të hiqen nga paragrafi i parë dhe i dytë i neneve 100, 101, 103 të Kodit Penal si dhe nga neni 104, 105, 106 dhe 107 të Kodit Penal fjalët “ose homoseksuale”;**
- c) Riformulimin e nenit 102 të Kodit Penal me këtë përmbajtje :

“Marrëdhënie seksuale me dhunë me persona të rritur

Kryerja e marrëdhënieve seksuale me dhunë me persona të rritur dënohet me burgim nga tre gjer në dhjetë vjet.

Adresa: Rruga Sami Frashri, Nr. 10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al

Kur marrëdhënia seksuale me dhunë kryhet në bashkëpunim ose më shumë se një herë, ose kur të dëmtuarit/ës i shkaktohen pasoja të rënda për shëndetin, dënohet me burgim nga pesë gjer në pesëmbëdhjetë vjet.

Kur vepra ka sjellë si pasojë vdekjen ose vetëvrasjen e të dëmtuarit/ës, dënohet me burgim nga dhjetë gjer në njëzet vjet.”

3. Me riformulimin sa më sipër të nenit 102 të Kodit Penal, parashikimet që bënë neni 102/a të Kodit Penal përfshihen në nenin 102 të riformuluar, prandaj rekomandojmë **shfuqizimin e nenit 102/a të Kodit Penal.**

Duke ju falenderuar për mirëkuptimin dhe bashkëpunimin,

Konci, K. Kumburaj

Adresa: Rruga Sami Frashri, Nr. 10, Kati II, Tiranë
(Tek godina e Fondit Shqiptar të Zhvillimit)
Tel: +355 4 2431078
Fax: +355 4 2431077
e-mail: info@kmd.al
web: www.kmd.al